

خلاقیت و یادگیری در آموزش و پرورش

گردآوری و تدوین:

دکتر سید احمد هاشمی

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد

زین العابدین دمیری

دانشجو، دکترای برنامه‌ریزی درسی

انتشارات پایتخت فرهنگی

۱۳۹۸

سرشناسه: هاشمی، سید احمد، ۱۳۵۳-

عنوان و نام پدید آور: خلاقیت و یادگیری در آموزش و پرورش/گردآوری و تدوین سید

احمد هاشمی، زین العابدین دمیری

مشخصات نشر: شیراز: پایتخت فرهنگی، ۱۳۹۸ مشخصات ظاهری: ۱۳۵ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۶۱۹-۳-۵ وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: خلاقیت موضوع: اندیشه و تفکر موضوع: آموزش و پرورش-

نوآوری

موضوع: یادگیری شناسه افزوده: دمیری، زین العابدین، ۱۳۵۴

رده بندی کتب: BF408 رده بندی دیویی: ۱۵۳/۳۵

شماره کتابخانه ملی: ۵۷۶۴۴۲۱

انتشارات پایتخت فرهنگی

شیراز- شهر جدید صابرا - بلوار مولانا ۷ - خیابان شهید جوانمردی کوچه ۱۱ مجتمع یاس

تلفن ۰۹۱۷۱۸۷۰۶۱۳

www.ccpublisher.com

Email:ccpublisher@gmail.com

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۹۵۶۱۹ - ۳ - ۵

خلاقیت و یادگیری در آموزش و پرورش

گردآوری و تدوین: دکتر سید احمد هاشمی، زین العابدین دمیری

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت:

آماده سازی: واحد فنی انتشارات پایتخت فرهنگی

© کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

هشدار: این اثر تحت حمایت قانون حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان ایران قرار دارد.

کلیه حقوق چاپ و نشر این اثر برای ناشر محفوظ است. تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا

بخشی از آن به هر شیوه از جمله فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم های بازیابی

اطلاعات و پخش بدون اخذ مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع است. موارد تخلف، پیگرد قانونی

دارد.

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار
۱۳.....	بخش اول: خلاقیت
۱۳.....	فصل اول: کلیانی درباره خلاقیت
۱۴.....	مقدمه
۱۴.....	ریخته آموزش و یادگیری مبتنی بر خلاقیت
۱۸.....	مفهوم خلاقیت
۲۱.....	تعاریف خلاقیت
۲۳.....	اهمیت و ضرورت خلاقیت
۲۴.....	فرق نوآوری و خلاقیت
۲۷.....	فصل دوم: زمینه ها و اصول پرورش خلاقیت
۲۸.....	اصول خلاقیت
۳۱.....	اصول تفکر خلاق
۳۵.....	انواع خلاقیت
۳۷.....	سطوح خلاقیت
۳۸.....	کلاس درس و خلاقیت
۴۱.....	فصل سوم - نقش عناصر برنامه درسی در پرورش خلاقیت از دیدگاه استرنبرگ
۴۲.....	مقدمه
۴۳.....	نقش عناصر برنامه درسی در پرورش خلاقیت

- ۱- هدف ۴۳
- ۲- محتوا ۴۷
- ۳- راهبردهای یاددهی- یادگیری (روش تدریس) ۴۹
- ۴- ارزشیابی ۵۱
- ۵- مواد و منابع یادگیری ۵۴
- ۶- فضا ۵۵
- ۷- زمان ۵۸
- ۸- گروه‌بندی ۶۰
- فصل چهارم: خلاقیت در رویکردهای روانشناسی ۶۳
- ۱- رویکرد رفتارگرایی ۶۴
- ۲- رویکرد هدف- نتیجه ۶۵
- ۳- دیدگاه روان‌کاوی یا روان تحلیل گرایی ۶۵
- ۴- رویکرد شخصیتی ۶۶
- ۵- رویکرد زمینه گرایی ۶۷
- ۶- رویکرد شناختی ۶۹
- ۷- رویکرد روان‌سنجی ۷۲
- ۸- رویکردهای چند وجهی در خلاقیت ۷۴
- ۹- الگوی تعاملی رفتار خلاق ۷۵
- فصل پنجم- نظریه‌های خلاقیت ۷۷

۷۸.....	نظریه های فلسفی خلاقیت
۷۸.....	نظریه های جهان باستان
۷۸.....	نظریه های جدید فلسفی
۸۰.....	نظریه های روان شناختی خلاقیت
۸۲.....	دیدگاه روان شناختی اجتماعی
۸۲.....	دیدگاه عصب شناختی
۸۳.....	دیدگاه روان جسمی
۸۳.....	نظریه گیلفورد
۸۴.....	نظریه تورنس
۸۵.....	نظریه دبنو درباره خلاقیت
۸۶.....	نظریه بوم شناختی خلاقیت
۸۷.....	نظریه سرمایه گذاری خلاقیت
۹۹.....	فصل ششم: عوامل مؤثر بر پرورش خلاقیت در آموزش و پرورش
۱۰۰.....	مقدمه
۱۰۱.....	سازمان
۱۰۲.....	جو حاکم بر مدرسه
۱۰۳.....	مدیریت مدرسه
۱۰۵.....	محتوا و مواد آموزشی
۱۰۶.....	معلم

۱۰۸	نحوه نگرش معلم
۱۰۹	نقش الگویی معلم
۱۱۰	نقش عاطفی معلم
۱۱۱	روش تدریس معلم
۱۱۴	نقش والدین
۱۱۷	فصل هفتم: روانه عوامل بازدارنده خلاقیت در آموزش و پرورش
۱۲۵	بخش دوم - یادگیری
۱۲۵	فصل اول- کلیاتی در باره یادگیری
۱۲۶	مقدمه
۱۲۶	مفهوم یادگیری
۱۳۰	اهمیت یادگیری
۱۳۵	فصل دوم- قوانین، عوامل و موانع اثر گذار در یادگیری
۱۳۶	قوانین مؤثر در یادگیری
۱۳۸	شرایط مؤثر در یادگیری
۱۳۹	موانع یادگیری
۱۴۱	عوامل مؤثر در یادگیری
۱۴۹	فصل سوم: یادگیری خلاق و راهبردهای آموزشی مؤثر در آن
۱۵۰	مقدمه
۱۵۱	الف) راهبرد پرسش و پاسخ

۱۵۲	ب) راهبرد مشارکتی و مباحثه.....
۱۵۵	د) راهبرد جست و جو و حل مسأله.....
۱۵۶	مفهوم یادگیری و تدریس فعال.....
۱۵۹	فصل چهارم - نظریه‌های یادگیری.....
۱۶۰	نظریه - و حلته‌ای.....
۱۶۱	نظریه - بسط.....
۱۶۳	نظریه طبقه‌بندی.....
۱۶۴	شیوه‌های یادگیری.....
۱۶۵	نظریه سازندگی.....
۱۶۶	نظریه گفت‌وگو.....
۱۶۷	نظریه یادگیری اجتماعی.....
۱۶۸	یادگیری تجربی.....
۱۶۹	یادگیری وضعی.....
۱۷۱	فصل پنجم - سبک‌های یادگیری.....
۱۷۲	مقدمه.....
۱۷۳	سبک یادگیری جکسون.....
۱۷۵	سبک یادگیری وارک.....
۱۷۶	سبک یادگیری دان.....
۱۷۷	سبک یادگیری کلب.....

۱۷۹	سیک یادگیری فلدر و سلور من
۱۸۱	فصل ششم: یادگیری های فناورانه
۱۸۲	مقدمه
۱۸۲	یادگیری الکترونیکی
۱۸۳	سرگرمی های دیجیتال
۱۸۴	هنرهای دیجیتال
۱۸۵	یادگیری سیار یا یادگیری از طریق موبایل
۱۸۷	ویژگی های یادگیری سیار
۱۸۸	اهداف یادگیری سیار
۱۸۹	فهرست منابع

پیشگفتار

یادگیری و خلاقیت از جمله عنصرهای مهم برای پیشرفت یک کشور است. خلاقیت را شاید بتوان بهترین سطح یادگیری بشر به بالاترین توانمندی تفکر و محصول نهایی ذهن و اندیشه انسان دانست. از سازمان‌هایی که امروزه بیش از سایر سازمان‌ها در زمینه پرورش خلاقیت و نوآوری مسئولیت دارند سازمان آموزش و پرورش است؛ زیرا از یک سو وظیفه فراهم آوردن زمینه رشد و پرورش خلاقیت و نوآوری و استفاده صحیح و جهت‌دار از استعدادها و توانایی‌های افراد را بر عهده دارند که این خود زمینه‌ساز توسعه فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی و ... در جامعه است و از سوی دیگر برای پویایی خود نیازمند پرورش و بهره‌مندی از خلاقیت و نوآوری در سطوح سازمانی می‌باشند قابلیت یادگیری و آموزش خلاقیت، ابراهان را برای مسئولین آموزش و پرورش فراهم می‌کند که راهکارهایی برای افزایش خلاقیت و یادگیری دانش آموزان و دانشجویان ایجاد کنند.

در این کتاب سعی شده است، که دو عنصر مهم «خلاقیت و یادگیری» در آموزش و پرورش پرداخت شود. در بخش اول خوانندگان ما درمورد «خلاقیت- کلیات، زمینه‌ها و اصول، نقش عناصر برنامه درسی بر پرورش خلاقیت، خلاقیت در رویکردهای روانشناسی، نظریه‌ها و دیدگاه‌ها، عوامل مؤثر و موانع بازدارنده خلاقیت- و در بخش دوم یادگیری- کلیات، قوانین، عوامل و موانع؛ یادگیری‌های خلاق و راهبردهای آموزشی، نظریه‌ها، سبک‌ها و رویکردهای فناوریانه- آشنا می‌شوند. بنابراین، مطالعه این کتاب برای همه علاقه‌مندان حوزه تعلیم و تربیت معلمان، دانشجویان و پژوهشگران پیشنهاد می‌گردد.

امید است که ضمن بهره‌گیری از این مجموعه و آثار دیگر، شناخت کامل‌تری از خلاقیت و یادگیری در آموزش و پرورش صورت پذیرد و خوانندگان محترم با ارسال گزارشات، پیشنهادات و انتقادات خود به آدرس پست الکترونیکی zdmyry98@gmail.com و یا وب سایت www.dr-hashemi.Com ما را یاری نمایند.

زین العابدین دمیری

سید احمد هاشمی

شهریور ۱۳۹۸